

EMBARGO tot woensdag 12 februari 2020

Rekenkamer

ROTTERDAM

PERSBERICHT

Rotterdam, 10 februari 2020

Achterblijvende resultaten social return in Rotterdam-Zuid

De gemeente Rotterdam laat kansen liggen om werkzoekenden uit Rotterdam (Zuid) aan werk of een stage te helpen. Dit en meer concludeert de Rekenkamer Rotterdam in haar rapport 'Een opdracht voor de stad, onderzoek naar toepassing en resultaten social return'. De gemeente verstrekt via aanbestedingen voor ongeveer € 800 miljoen per jaar aan opdrachten aan bedrijven. Met 'social return' verplicht de gemeente opdrachtnemers om stageplekken of werkplekken te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Deze verplichting levert echter maar in de helft van de gevallen werk op voor inwoners van de gemeente Rotterdam. De andere helft van de vacatures wordt ingevuld door werkzoekenden die niet in Rotterdam wonen. Eén op de tien vacatures wordt vervuld door een kandidaat uit Rotterdam-Zuid, terwijl daar juist veel werkzoekenden wonen.

social return lang niet altijd toegepast

De gemeente wil in nagenoeg al haar aanbestedingen eisen dat opdrachtnemers een deel van de aanneemsom besteden aan een arbeidsplaats of een stage voor een werkzoekende. In de praktijk lukt dit echter bij lange na niet. Uit het onderzoek blijkt namelijk dat de gemeente in minder dan de helft van de inkoopcontracten een social returneis opneemt. Ook haalt de gemeente haar doelstelling niet om 5% van het jaarlijkse inkoopvolume als social returnverplichting aan opdrachtnemers op te leggen en hiervan 85% ook daadwerkelijk te realiseren. Op basis van deze doelstelling zou de gemeente € 34 miljoen aan social return moeten realiseren in 2018, zij realiseerde echter € 25 à 30 miljoen.

social return leverde in 2018 2.500 arbeids- en stageplekken op

Hoewel de gemeente haar eigen ambities niet waarmaakt, creëert zij via social return toch een aanzienlijke hoeveelheid arbeids- en stageplekken, te weten ruim 2.500 plekken in 2018. Dit zijn er aanzienlijk meer dan de gemeenten Amsterdam, Utrecht en Den Haag. De hoge realisatie kan onder meer worden verklaard worden door de duidelijke informatie die het Werkgeversservicepunt (WSPR) van de gemeente vooraf geeft aan opdrachtnemers, zo concludeert de rekenkamer. Ook helpt het dat het WSPR gedurende de contractperiode goed controleert of bedrijven de verplichting echt uitvoeren.

slechts helft vacatures ingevuld door Rotterdammers

In slechts de helft van de gevallen wordt de vacature ingevuld door een Rotterdammer en één op de tien vacatures wordt vervuld door een werkzoekende uit Rotterdam-Zuid, terwijl 40% van de Rotterdamse bijstandsgerechtigden op Zuid woont. De gemeente kan opdrachtnemers overigens niet verplichten om de social returnverplichting in te vullen met werkzoekenden uit Rotterdam. Maar de gemeente kan dit wel stimuleren, bijvoorbeeld door kandidaten uit het eigen bestand van uitkeringsgerechtigde inwoners voor te dragen aan werkgevers. Dit lukt echter in de praktijk vaak niet, zo blijkt uit het onderzoek. Werkgevers geven aan dat zij in veel gevallen geen kandidaten krijgen aangeleverd door de gemeente, en wanneer zij wel kandidaten krijgen aangeleverd, dan zijn zij volgens werkgevers veelal niet geschikt. Werkgevers gaan dan zelf op zoek (al dan niet via uitzendbureaus) en vullen de vacatures mede daardoor ook vaak in met kandidaten die niet in Rotterdam wonen.

werkgevers willen dat gemeente kandidaten meer werkfit maakt

De rekenkamer constateert dat de gemeente in het nieuwe beleidsplan social return uit 2019 geen actieve rol op zich neemt in het 'werkfit' maken van bijstandskandidaten, maar die taak vooral wil overlaten aan de werkgevers. Uit het onderzoek blijkt dat werkgevers nu juist van de gemeente verwachten dat die de werkzoekenden daarin helpt. De rekenkamer beveelt daarom onder meer aan dat de gemeente zich meer inzet om bijstandsccliënten klaar te stomen voor de banen die voortkomen uit de social return. Het college van B en W deelt niet alle conclusies van de rekenkamer, maar neemt wel alle aanbevelingen over.

Noot redactie:

Het rapport 'Een opdracht voor de stad' is vanaf woensdag 12 februari 2020 digitaal beschikbaar op www.rekenkamer.rotterdam.nl. Voor vragen over dit rapport is de heer P. Hofstra, directeur bereikbaar via tel. 010-2672242.